

Annual Syllabus

Session-2023-24

Class-VI

Subject-Punjabi

ਮਾਣਕ-ਮਾਲਾ ਭਾਗ-1 (ਪਾਠ ਸੰਖਿਆ ਅਤੇ ਨਾਂ)	ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ	ਵਿਆਕਰਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਲਿਖਣ ਕੋਸ਼ਲ	ਸਿੱਖਣ ਉਦੇਸ਼	ਸਿੱਖਣ ਨਤੀਜੇ (ਸੁਝਾਤਮਕ)	ਸੁਝਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ
ਪਾਠ-1 ਮੁਕਤਾ,ਕੰਨਾ ਤੇ ਅੱਖਰ ਬਣਤਰ	ਰਲਦੀ-ਮਿਲਦੀ ਬਣਤਰ ਵਾਲੇ ਅੱਖਰ- ਹ, ਰ, ਗ, ਗ਼,ਸ, ਸ਼,ਮ,ਅ ਮੁਕਤਾ ਅਤੇ ਕੰਨਾ	ਅੱਖਰ ਅਤੇ ਵਾਕ ਪੂਰੇ ਕਰਨਾ। ਅਰਥ ਭਰਪੂਰ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਉਣਾ।	-ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ। -ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਉਤਸਾਹ ਵਧਾਉਣਾ। -ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਪੂਰਵ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪਰਖ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰਲਦੀ-ਮਿਲਦੀ ਬਣਤਰ ਵਾਲੇ ਅੱਖਰ ਅਤੇ ਮਾਤਰਾ ਸਿਖਾਉਣਾ।	ਵਿਦਿਆਰਥੀ -ਮਿਲਦੀ-ਜੁਲਦੀ ਬਣਤਰ ਵਾਲੇ ਅੱਖਰ ਪਛਾਣ ਕੇ,ਲਿਖਣ ਅਭਿਆਸ ਕਰਕੇ ਖੁਦ ਪੜ੍ਹਦੇ ਅਤੇ ਲਿਖਦੇ ਹਨ। -ਮੁਕਤਾ ਸ਼ਬਦ। -ਕੰਨਾ ਮਾਤਰਾ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਹਨ।	-ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਬਲੈਕ- ਬੋਰਡ ਉੱਤੇ ਅੱਖਰ ਬਣਤਰ ਸਮਝਾਉਣਾ। -ਮੁਕਤਾ ਅਤੇ ਕੰਨਾ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਲਿਖਤੀ ਅਭਿਆਸ।
ਪਾਠ-2 ਸਿਹਾਰੀ,ਬਿਹਾਰੀ, ਅੱਧਕ ਤੇ ਅੱਖਰ ਬਣਤਰ	ਪਿਛਲੇ ਪਾਠ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਅੱਖਰ,ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਅੱਖਰ- ਪ,ਧ,ਥ,ਬ,ਖ, ਖ਼,ਘ ਸਿਹਾਰੀ,ਬਿਹਾਰੀ ਅਤੇ ਅੱਧਕ	ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦਾ ਮਿਲਾਨ। ਸਿਹਾਰੀ ਅਤੇ ਬਿਹਾਰੀ ਦਾ ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨਾ।	-ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਰੁਚੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿਛਲੇ ਪਾਠ ਦੀ ਦੁਹਰਾਈ ਕਰਾਉਣਾ। -ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਮੌਖਿਕ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਅਭਿਆਸ ਕਰਾਉਣਾ। -ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰਲਦੀ-ਮਿਲਦੀ ਬਣਤਰ ਵਾਲੇ ਨਵੇਂ ਅੱਖਰ,ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਮਾਤਰਾ ਸਿਖਾਉਣਾ।	ਵਿਦਿਆਰਥੀ -ਨਵੇਂ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਕੇ ਖੁਦ ਲਿਖਦੇ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। -ਸਿਹਾਰੀ,ਬਿਹਾਰੀ ਅਤੇ ਅੱਧਕ ਵਾਲੇ ਨਵੇਂ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਹਨ।	-ਮੁਕਤਾ,ਸਿਹਾਰੀ,ਬਿਹਾਰੀ ਤੇ ਅੱਧਕ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਈ। -ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਵਾਕ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ।

ਮਾਣਕ-ਮਾਲਾ ਭਾਗ-1 (ਪਾਠ ਸੰਖਿਆ ਅਤੇ ਨਾਂ)	ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ	ਵਿਆਕਰਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਲਿਖਣ ਕੇਸ਼ਲ	ਸਿੱਖਣ ਉਦੇਸ਼	ਸਿੱਖਣ ਨਤੀਜੇ (ਸੁਝਾਤਮਕ)	ਸੁਝਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ
ਪਾਠ-3 ਅੱਕੜ, ਦੁਲੈਂਕੜ ਤੇ ਅੱਖਰ ਬਣਤਰ	ਪਿਛਲੇ ਪਾਠ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਅੱਖਰ, ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਅੱਖਰ- ਤ, ਡ, ਭ, ਝ, ਞ, ਓ, ਕ, ਦ, ਢ, ਚ, ਜ, ਞ, ਅੱਕੜ, ਦੁਲੈਂਕੜ ਅਤੇ ਬਿੰਦੀ	ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦਾ ਮਿਲਾਨ। ਅੱਕੜ ਅਤੇ ਦੁਲੈਂਕੜ ਦਾ ਅੰਤਰ ਸਮਝਣਾ। ਵਾਕ ਦਾ ਕ੍ਰਮ ਸਹੀ ਕਰਨਾ। ਸ਼ਬਦ ਸਮੂਹ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨਾ	-ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਅੱਖਰ, ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਾਉਣਾ। -ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅੱਖਰਾਂ ਅਤੇ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਦਾ ਸੁੱਧ ਉਚਾਰਣ ਸਿਖਾਉਣਾ।	ਵਿਦਿਆਰਥੀ -ਨਵੇਂ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਕੇ ਖੁਦ ਲਿਖਦੇ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। -ਮੁਕਤਾ, ਅੱਕੜ, ਦੁਲੈਂਕੜ ਅਤੇ ਬਿੰਦੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। -ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਵਾਕ ਲਿਖਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਹਨ।	-ਅੱਖਰ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਬਣਤਰ ਦਾ ਅਭਿਆਸ। -ਛੋਟੇ -ਛੋਟੇ ਵਾਕ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਈ।
ਪਾਠ-4 ਲਾਵਾਂ, ਦੁਲਾਵਾਂ ਤੇ ਅੱਖਰ ਬਣਤਰ	ਪਿਛਲੇ ਪਾਠ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਅੱਖਰ, ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਅੱਖਰ- ਟ, ਏ, ਨ, ਠ, ਲ, ਲ, ਫ, ਫ, ਵ, ਞ ਲਾਂ, ਦੁਲਾਂ	ਅੱਕੜ, ਦੁਲੈਂਕੜ, ਲਾਂ, ਦੁਲਾਂ, ਅੱਧਕ ਅਤੇ ਬਿੰਦੀ ਦਾ ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦ ਬਣਤਰ।	-ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਅੱਖਰ, ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਾਉਣਾ। -ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਕ ਦੀ ਸਹੀ ਤਰਤੀਬ ਸਮਝਾਉਣਾ। -ਸੁੱਧ ਉਚਾਰਣ, ਆਦਰਸ਼ ਪਾਠ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਅਭਿਆਸ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ।	ਵਿਦਿਆਰਥੀ - ਅੱਕੜ, ਦੁਲੈਂਕੜ, ਲਾਂ, ਦੁਲਾਂ, ਅੱਧਕ ਅਤੇ ਬਿੰਦੀ ਦਾ ਅੰਤਰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। -ਉਪਰੋਕਤ ਲਗਾਂ ਅਤੇ ਲਗਾਖਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਵਾਕ ਲਿਖਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਹਨ।	-ਲਗਾਂ ਅਤੇ ਲਗਾਖਰਾਂ ਦੇ ਸੁੱਧ ਉਚਾਰਣ ਅਤੇ ਸੁੱਧ ਲੇਖਨ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਖਿਕ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਅਭਿਆਸ ਕਰਾਉਣਾ। -ਸਾਂਝੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਲੈਕ-ਬੋਰਡ ਉੱਤੇ ਲਿਖ ਕੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇਹੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਮਝਾਉਣਾ।

ਮਾਣਕ-ਮਾਲਾ ਭਾਗ-1 (ਪਾਠ ਸੰਖਿਆ ਅਤੇ ਨਾਂ)	ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ	ਵਿਆਕਰਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਲਿਖਣ ਕੇਸ਼ਲ	ਸਿੱਖਣ ਉਦੇਸ਼	ਸਿੱਖਣ ਨਤੀਜੇ (ਸੁਝਾਤਮਕ)	ਸੁਝਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ
ਪਾਠ-5 ਹੋੜਾ,ਕਨੇੜਾ ਤੇ ਪੂਰੀ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ	ਪਿਛਲੇ ਪਾਠ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਅੱਖਰ,ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਅੱਖਰ- ਕ,ਛ,ਣ,ਯ ਹੋੜਾ,ਕਨੇੜਾ,ਟਿੱਪੀ ਪੈਰੀਂ ਰਾਰਾ,ਪੈਰੀਂ ਹਾਰਾ,ਪੈਰੀਂ ਵਾਵਾ	ਅੱਖਰ ਜੋੜ ਕੇ ਨਵੇਂ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਉਣਾ। ਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨਾ। ਵਾਕ ਕ੍ਰਮ ਠੀਕ ਕਰਨਾ। ਪੂਰੀ ਵਰਨਮਾਲਾ।	-ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਵਰਨਮਾਲਾ ਅਤੇ ਲਗਾਂ-ਲਗਾਖਰਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣਾ। -ਨਵੇਂ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਾਉਣਾ। -ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਾਕ ਬਣਾਉਣ ਸਮੇਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਦੀ ਸੋਧ ਕਰਨਾ।	ਵਿਦਿਆਰਥੀ -ਪੂਰੀ ਵਰਨਮਾਲਾ ਲਿਖਦੇ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। -ਲਗਾਂ ਤੇ ਲਗਾਖਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। -ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਵਾਕ ਬਣਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। -ਪਾਠ ਵਾਚਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।	-ਵਰਨਮਾਲਾ ਚਾਰਟ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਉਚਾਰਣ ਅਤੇ ਅੱਖਰ ਬਣਤਰ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਾਉਣਾ। -ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਉੱਚੀ ਪਾਠ ਕਰਾਉਣਾ।
ਪਾਠ-6 ਗੁਰਮੁਖੀ ਅੱਖਰ,ਲਗਾਂ,ਲਗਾਖਰ ਤਰਤੀਬਵਾਰ	ਅੱਖਰ ਬਣਤਰ, ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਵਰਨਮਾਲਾ ਤਰਤੀਬਵਾਰ।	ਫਲਾਂ,ਰੰਗਾਂ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ। ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣਾ। ਢੁੱਕਵੇਂ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣਨਾ। ਲੇਖ- ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਪੰਜ ਸਤਰਾਂ।	-ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖੀ ਗਈ ਵਰਨਮਾਲਾ ਅਤੇ ਮਾਤਰਾ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਨਾ। -ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਵਾਕ ਲਿਖ ਕੇ ਅਸੁੱਧੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ। -ਪੈਰਾ ਪੜ੍ਹ ਅੱਖਰ ਅਤੇ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨਾ।	ਵਿਦਿਆਰਥੀ -ਪੂਰੀ ਵਰਨਮਾਲਾ ਤਰਤੀਬਵਾਰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਅਤੇ ਲਿਖਦੇ ਹਨ। -ਲਗਾਂ ਅਤੇ ਲਗਾਖਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਪੜ੍ਹਦੇ,ਲਿਖਦੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਉਚਾਰਣ ਅਸੁੱਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਕੇ ਸੋਧ ਕਰਦੇ ਹਨ। -ਲਿਖਤੀ ਅਸੁੱਧੀਆਂ ਦੀ ਸੋਧ ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਈ ਕਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਨ।	-ਫਲਾਂ,ਰੰਗਾਂ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਚਾਰਟ ਦਿਖਾ ਕੇ ਪਛਾਣ ਕਰਾਉਣਾ। -ਲਗਾਂ ਅਤੇ ਲਗਾਖਰਾਂ ਦੇ ਚਿੰਨ ਦਾ ਬੋਧ ਕਰਾਉਣਾ। -ਤਰਤੀਬਵਾਰ ਵਰਨਮਾਲਾ ਤੇ ਲਗਾਂ ਅਤੇ ਲਗਾਖਰਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਈ ਕਾਰਜ ਕਰਾਉਣਾ। -ਉੱਚੀ ਪਾਠ ਵਾਚਨ।

ਨੋਟ: ਛੇਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਛੇ ਪਾਠ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਪਾਠਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰਮੁਖੀ/ਪੈਂਤੀ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਰਵਾਇਤੀ ਵਿਧੀ ਦੀ ਥਾਂ ਲਿਪੀ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਨਵੇਂ ਤਰੀਕੇ (ਨਿਗਮਨ ਵਿਧੀ ਉੱਪਰ ਆਧਾਰਿਤ) ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਬਣਤਰ ਵਾਲੇ ਅੱਖਰਾਂ ਉੱਪਰ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਗੌਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਬਣਤਰ ਵਾਲੇ ਅੱਖਰਾਂ ਨਾਲ ਬਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬਣਤਰ ਵਿਚਲੇ ਫ਼ਰਕ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ।

- ਉਪਰੋਕਤ ਪਾਠਕ੍ਰਮ 15 ਸਤੰਬਰ 2023 ਤੱਕ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।
- ਪਹਿਲੀ ਟਰਮ ਲਈ ਦੁਹਰਾਈ ਕਾਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।

ਮਾਣਕ-ਮਾਲਾ ਭਾਗ-1 (ਪਾਠ ਸੰਖਿਆ ਅਤੇ ਨਾਂ)	ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ	ਵਿਆਕਰਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਲਿਖਣ ਕੌਸ਼ਲ	ਸਿੱਖਣ ਉਦੇਸ਼ (ਸੁਝਾਤਮਕ)	ਸਿੱਖਣ ਨਤੀਜੇ (ਸੁਝਾਤਮਕ)	ਸੁਝਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ
ਪਾਠ-7 ਭਾਈ ਘਨੱਈਆ (ਜੀਵਨੀ)	ਮਨੁੱਖਤਾ ਅਤੇ ਸਰਬ- ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨੀ।	ਸਹੀ ਸ਼ਬਦ ਚੋਣ ਕਰਨਾ। ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਤਰਤੀਬਵਾਰ ਲਿਖਣਾ।	ਵਿਦਿਆਰਥੀ -ਜੀਵਨੀ ਵਿਧਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। -ਜੀਵਨੀ ਵਿੱਚ ਆਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲੈਣਗੇ। -ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਉਣਗੇ।	ਵਿਦਿਆਰਥੀ -ਸੁੱਧ ਅਤੇ ਸਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਦੇ ਅਤੇ ਲਿਖਦੇ ਹਨ। -ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਲਿਖਦੇ ਹਨ।	-ਪਾਠ ਦਾ ਵਾਚਨ ਕਰਾਉਣਾ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਬਲੈਕ- ਬੋਰਡ ਉੱਤੇ ਲਿਖ ਕੇ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣ ਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਸਿਖਾਉਣਾ। -ਜੀਵਨੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਸਤੂ ਉੱਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਾਨਵੀ ਮੁੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣਾ।
ਪਾਠ-8 ਵੀਰ ਦਾ ਵਿਆਹ (ਕਵਿਤਾ)	ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਰਸਮਾਂ-ਰਿਵਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ।	ਵਚਨ ਬਦਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ। ਇੱਕ ਲੈਅ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ। ਮਾਤਰਾ ਅਭਿਆਸ	ਵਿਦਿਆਰਥੀ -ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਰੁਚੀ ਰੱਖਣਗੇ। -ਕਵੀ ਦੇ ਭਾਵ, ਕਲਪਨਾ, ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ। -ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ।	ਵਿਦਿਆਰਥੀ -ਸੁਰ,ਤਾਲ ਅਤੇ ਲੈਅ ਨਾਲ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਆਦਰਸ਼ ਵਾਚਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਹਨ। -ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। -ਪਾਠ ਅਭਿਆਸ ਲਿਖਦੇ ਹਨ।	-ਕਵਿਤਾ ਵਿਧਾ ਨਾਲ ਜਾਣ- ਪਛਾਣ ਕਰਾਉਣੀ। -ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਸੰਬੰਧੀ ਆਈਆਂ ਰਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣੀ ਅਤੇ ਔਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਾਉਣਾ।

ਮਾਣਕ-ਮਾਲਾ ਭਾਗ-1 (ਪਾਠ ਸੰਖਿਆ ਅਤੇ ਨਾਂ)	ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ	ਵਿਆਕਰਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਲਿਖਣ ਕੋਸ਼ਲ	ਸਿੱਖਣ ਉਦੇਸ਼	ਸਿੱਖਣ ਨਤੀਜੇ (ਸੁਝਾਤਮਕ)	ਸੁਝਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ
ਪਾਠ-9 ਅੰਗੂਰ ਮਿੱਠੇ ਹਨ (ਕਹਾਣੀ)	ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਹਿੰਮਤ ਨਾ ਹਾਰਨ ਬਾਰੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।	ਦੇਵਨਾਗਰੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਦੇਵਨਾਗਰੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣਾ। ਵਚਨ ਬਦਲੋ। ਲਿੰਗ ਬਦਲੋ। ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰਾ।	ਵਿਦਿਆਰਥੀ -ਕਹਾਣੀ ਵਿਧਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। - ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਗਿਆਨ, ਕਲਪਨਾ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸਿਰਜਨਾਤਮਕਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ। -ਕਹਾਣੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲੈ ਸਕਣਗੇ। -ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖਣਗੇ।	ਵਿਦਿਆਰਥੀ -ਅੱਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੇਵਨਾਗਰੀ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਦੇ ਹਨ। -ਕਹਾਣੀ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਦੱਸਦੇ ਹਨ। ਅਣਡਿੱਠੇ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਹਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।	-ਕਹਾਣੀ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ। -ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸਾਰ ਸੁਣਨਾ। -ਵਚਨ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਬਦਲੇ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਭੇਦ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਈ ਕਰਵਾਉਣਾ। -ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰਾ ਦੇ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣ ਦਾ ਢੰਗ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਭਿਆਸ ਕਰਾਉਣਾ।
ਪਾਠ-13 ਰੁਦਰਤ ਦੀ ਖੇਡ (ਕਵਿਤਾ)	ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਰੁਦਰਤ ਦੀ ਵੰਨ- ਸੁਵੰਨਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।	ਸਮਾਨ ਅਰਥਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਦੇਵਨਾਗਰੀ ਤੋਂ ਗੁਰਮੁਖੀ ਸ਼ਬਦ।	ਵਿਦਿਆਰਥੀ -ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਰੁਚੀ ਰੱਖਣਗੇ। -ਕਵੀ ਦੇ ਭਾਵ, ਕਲਪਨਾ, ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ। -ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ।	ਵਿਦਿਆਰਥੀ - ਸੁਰ, ਤਾਲ ਅਤੇ ਲੈਅ ਨਾਲ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਆਦਰਸ਼ ਵਾਚਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। -ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ ਦੱਸਦੇ ਹਨ। -ਮਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੇ ਉਚਾਰਣ ਵਾਲੇ ਅੱਖਰ ਲਿਖਦੇ ਹਨ। -ਕਵਿਤਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖਦੇ ਹਨ।	-ਉਚਾਰਣ ਅਸੁੱਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ- ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਕਵਿਤਾ ਪਾਠ ਕਰਵਾਉਣਾ। -ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਆਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨੀ। -ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਾਉਣਾ।

ਮਾਣਕ-ਮਾਲਾ ਭਾਗ-1 (ਪਾਠ ਸੰਖਿਆ ਅਤੇ ਨਾਂ)	ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ	ਵਿਆਕਰਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਲਿਖਣ ਕੋਸ਼ਲ	ਸਿੱਖਣ ਉਦੇਸ਼	ਸਿੱਖਣ ਨਤੀਜੇ (ਸੁਝਾਤਮਕ)	ਸੁਝਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ
ਪਾਠ-14 ਦੇ ਬੱਕਰੀਆਂ (ਲੋਕ ਕਥਾ)	ਇਸ ਲੋਕ ਕਥਾ ਰਾਹੀਂ ਆਪਸੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।	ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਵਾਕ ਬਣਾਉ। ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਨਾਂਵ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਨਾਂਵ ਸ਼ਬਦ	ਵਿਦਿਆਰਥੀ -ਕਹਾਣੀ ਵਿਧਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। - ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਗਿਆਨ, ਕਲਪਨਾ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸਿਰਜਨਾਤਮਕਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ। -ਕਹਾਣੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲੈ ਸਕਣਗੇ। -ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖਣਗੇ।	ਵਿਦਿਆਰਥੀ -ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਤੋਂ ਕਹਾਣੀ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। -ਪਾਠ ਅਭਿਆਸ ਲਿਖਦੇ ਹਨ। -ਆਪਸੀ ਮੇਲ-ਜੋਲ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।	-ਬਹੁਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਾਉਣਾ। -ਉੱਤਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਸਮਝਾਉਣਾ। -ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਢੰਗ ਸਿਖਾਉਣਾ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਕਰਵਾਉਣਾ। -ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਤੋਂ ਨਾਂਵ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਾਂਵ ਸ਼ਬਦ ਨੋਟ ਕਰਕੇ ਬਲੈਕ-ਬੋਰਡ ਉੱਤੇ ਲਿਖਣਾ।
ਪਾਠ-18 ਚਿੜੀ, ਰੁੱਖ ਅਤੇ ਬਿੱਲੀ (ਕਹਾਣੀ)	ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਦੁਆਰਾ ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਸਹਿ-ਅਸਤਿਤਵ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।	ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਵਾਕ ਤਰਤੀਬ ਦੇਵਨਾਗਰੀ ਸ਼ਬਦ ਵਚਨ	ਵਿਦਿਆਰਥੀ -ਕਹਾਣੀ ਵਿਧਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। - ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਗਿਆਨ, ਕਲਪਨਾ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸਿਰਜਨਾਤਮਕਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ। -ਕਹਾਣੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲੈ ਸਕਣਗੇ। -ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖਣਗੇ।	ਵਿਦਿਆਰਥੀ -ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਦੀਆਂ ਅਸੁੱਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਕਰਕੇ ਲਿਖਦੇ ਹਨ। -ਪਾਠ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਲਿਖਤੀ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਹਨ।	-ਰੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਅਪਨਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ। -ਰੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੋਈ ਚਿੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਵਰਨਣ ਕਰਨ ਦਾ ਢੰਗ ਸਮਝਾਉਣਾ ਅਤੇ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਵਾਕਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦਿਆਂ ਅਭਿਆਸ ਕਰਵਾਉਣਾ।

ਮਾਣਕ-ਮਾਲਾ ਭਾਗ-1 (ਪਾਠ ਸੰਖਿਆ ਅਤੇ ਨਾਂ)	ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ	ਵਿਆਕਰਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਲਿਖਣ ਕੇਸ਼ਲ	ਸਿੱਖਣ ਉਦੇਸ਼ (ਸੁਝਾਤਮਕ)	ਸਿੱਖਣ ਨਤੀਜੇ (ਸੁਝਾਤਮਕ)	ਸੁਝਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ
ਪਾਠ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਵਿਆਕਰਨ ਤੋਂ ਵਧੀਕ ਵਿਆਕਰਨ ਦੇ ਪਹਿਲੂ		ਲੇਖ- ਮੇਰਾ ਮਿੱਤਰ/ਸਹੇਲੀ ਪੱਤਰ- ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਲੈਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਪੱਤਰ। ਚਿੱਤਰ/ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਰਨਣ।	ਵਿਦਿਆਰਥੀ -ਵਿਆਕਰਨ ਦੇ ਵੱਖ- ਵੱਖ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ। -ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਰਣਕ ਇਕਾਈਆਂ ਵਿਚਲੇ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ। -ਵਿਹਾਰਕ ਵਿਆਕਰਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਗੇ।	ਵਿਦਿਆਰਥੀ -ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਚਿੱਤਰ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਵਾਕ ਲਿਖਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। -ਪੱਤਰ ਦਾ ਫਾਰਮੇਟ ਸਮਝਦੇ ਹਨ।	-ਲੇਖ ਅਤੇ ਪੱਤਰ ਦਾ ਫਾਰਮੇਟ ਸਮਝਾਉਣਾ। ਕੋਈ ਵਿਸ਼ਾ ਜਾਂ ਚਿੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਵਾਕ ਲਿਖਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਾਉਣਾ। -ਵਿਹਾਰਕ ਵਿਆਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਕੋਈ ਵਰਕਸ਼ੀਟ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਕਰਾਉਣਾ।

- ਉਪਰੋਕਤ ਪਾਠਕ੍ਰਮ 31 ਜਨਵਰੀ 2024 ਤੱਕ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।
- ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਦੁਹਰਾਈ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ।
- ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।